

Mødet den 15. Februar 1934.

Fraværende: Vald. Pedersen.

1. (J. Nr. 11²⁶—1933). Indenrigsministeriets Godkendelse af Købekontrakt med Entreprenør R. S. Jensen.
Toges til Efterretning.
2. (J. Nr. 7³—1933). Indenrigsministeriets Samtykke til Indretning af Kontorer for 3. og 9. Artilleri-afdeling paa Rytterikasernen.
Toges til Efterretning.
3. (J. Nr. 6⁶—1933). Indenrigsministeriets Samtykke til Indretning af Mekanikerværksted i Artilleri-kasernen.
Toges til Efterretning.
4. (J. Nr. 636—1933). Indenrigsministeriets Samtykke til Kommunens Garanti for et Laan paa 30000 Kr. til Lærerforeningens Svagbørnskoloni.
Toges til Efterretning.
5. (J. Nr. 209—1933). Skrivelse fra Socialministeriet angaaende Anerkendelse af Optagelseshjemmet Christiansgade 18.
Toges til Efterretning.
6. (J. Nr. 209—1933). Skrivelse fra Socialministeriet angaaende Anerkendelse af Optagelseshjemmet »Højvang«.
Toges til Efterretning.

7. (J. Nr. 681—1933). Skrivelse fra Aarhus Kommunes Skatteborgerforening med Protest i Anledning af den paatænkte Udskrivning af et ekstra Kvartals Skat.

Toges til Efterretning.

8. (J. Nr. 681—1933). Indstilling fra Budgetudvalget om Udskrivning af et ekstra Kvartals Skat. (2. Behandling).

J. C h r. M ø l l e r kunde i det væsentlige henholde sig til sine Udtalelser ved 1. Behandling, men vilde dog sige, at hvis man spurgte Skatteyderne, om de ønskede denne Ekstraskat, vilde selvfølgelig alle sige nej. Men man kunde ogsaa stille det Spørgsmaal, om de hellere vilde have Udgiften fordelt paa næste Aars Skat, og det vilde sikkert de 80 % foretrække. Et ekstra Kvartals Skat ramte meget haardt, ikke mindst Folk i faste Stillinger med en mindre Indtægt; de havde rimeligvis lagt deres Budget, og det blev nu helt forrykket. Hvis Forslaget var kommet i Oktober, var der en vis Mening deri, men nu stod man lige foran en Budgetbehandling, hvor Skatten skulde lægges til næste Aar, saa kunde man lige saa godt samle det bele, for i Virkeligheden kom Folk til at betale lige meget. Angaaende de sociale Udgifter havde Formanden for Udvalget i sidste Møde sagt, at man var indenfor Lovens Grænser. Det var en meget dristig Fortolkning, for allerede før man vedtog den sidste Forhøjelse, var de udenfor Lovens Grænser, og Fortolkningen om, at man havde Ret til at bruge hele 1 Aars forsikringsmæssige Beløb paa 7 Maaneder kunde vist heller ikke holde. Den omtalte Forhøjelse havde Mindretallet protesteret stærkt imod og forlangt Sagen udsat for at faa nærmere Oplysninger. Disse viste, at Aarhus laa over andre

Byer m. H. t. Understøttelser. Men da Sagen kom til 2. Behandling, var det som en Efterretnings-sag, der ikke kunde diskuteres. Naar der nu blev sagt, at Aarhus Kommune var styret godt og efter sunde Principer, saa vilde Flertallet jo nok holde derpaa, men de blev sikkert alene om at sige det; Taleren havde i hvert Fald den modsatte Mening, eftersom det var gaaet i den senere Tid. Det kunde ogsaa tænkes, at Vælgerne vilde reagere mod dette Styre, hvad man før havde set, naar en Udgift absolut skulde gennemføres. Flertallet vilde naturligvis vedtage Forslaget, men saa maatte de ogsaa selv have Ansvar for det, og Taleren vilde anbefale at stemme imod Forslaget.

B o r g m e s t e r e n troede egentlig, at Sagen var gennemdebatteret paa sidste Møde, men det syntes, som om Debatten skulde fortsættes.

H o l g e r E r i k s e n syntes ogsaa, at Fabrikant Møller kunde have sparet sin Tale, for det var ganske det samme, som han sagde i sidste Møde. Taleren vidste ikke, hvornaar fastlønnede Folk lagde deres Budget; det var vel noget forskelligt; men Folk kendte jo i Forvejen Kommunens Underskud og kunde nok nogenlunde regne ud, hvad de skulde betale i Skat i det kommende Aar. Udgiften blev faktisk den samme, enten man valgte den ene eller den anden Maade, men det var mest retfærdigt at ligne Underskudet paa det Aar, hvor Pengene var brugt. Men det syntes, som om Hr. Møller havde faaet Ordre udefra; det pinte ham stadig, at de Konservative ikke havde stemt imod de forhøjede Satser for Kommunehjælp. Naar de billigede dette og samtidig modsatte sig at skaffe Midler dertil, var det hovedløs Kommunalpolitik, som vilde faa Kommunens Økonomi til at bryde sammen. Selv om en Sag

forelaa til Efterretning, kunde et Parti godt stille Forslag om, at den skal behandles paa anden Maade; men bagefter kunde Medansvaret ikke bortforklares. Naar de Konservative vilde stemme imod Forslaget, var det det samme som at frasige sig Medansvaret for Kommunens Styrelse; det maatte de selvfølgelig selv om; Flertallet skulde nok vide at bære Ansaret alene.

J. Chr. Møller havde ikke faaet nogen som helst Ordre udefra og haabede ogsaa i Fremtiden at blive forskaanet derfor; det var maaske mere, end Hr. Eriksen kunde sige. Udgiften blev maaske omtrent den samme, men det ramte dog ikke saa haardt, naar det blev fordelt over et helt Aar. Til April fik man 5 Skatter at betale, og det vilde blive næsten umuligt for mange. Den omtalte Forhøjelse havde Mindretallet protesteret tilstrækkeligt imod, men naar Udvalget ved 2. Behandling mødte med en Meddelelse om, at Forhøjelsen var sket i Henhold til Loven, var der jo ikke noget at gøre derved.

Chr. Nielsen skulde ikke bebrejde de Konservative, at de ikke stemte imod Forhøjelsen; i Udvalget havde Medlemmerne protesteret derimod, men det syntes at være Fabrikant Møller meget magtpaaliggende at faa dette slaaet fast. Socialudvalget havde aldrig overskredet Loven, for dens Hovedbestemmelse var, at alle trængende skal hjælpes i fornødent Omfang; det var Kernen i Loven, som gik forud for alle andre Paragrafer. Naar man naaede en vis Sum, skulde Sagen til Byraadet, og saa fik de Konservative Lejlighed til at stemme imod. Det kunde ikke hjælpe, at man nu faldt over Socialudvalget, fordi det gav mange Penge ud; Udvalget havde ikke gjort andet, end hvad Loven krævede, og det var ikke

Udvalgets Skyld, at der var saa mange trængende i Aarhus.

J. C h r. M ø l l e r kunde have Lyst til at spørge Udvalgets Formand, hvornaar han havde faaet den Fortolkning, at de Penge, der kan benyttes til Understøttelse i 1 Aar, maa bruges i 7 Maaneder. Et Cirkulære kunde ikke omstøde Loven.

C h r. N i e l s e n svarede, at det var ikke nogen Fortolkning; det stod udtrykkelig i Loven; men den havde 548 Paragrafer, saa det var ikke let paa staaende Fod at sige, hvor Bestemmelsen fandtes.

U n m a c k - L a r s e n bemærkede, at Hr. Møller stadig kredsede om § 297, der syntes at være den eneste Paragraf i Loven, som han kendte. Men hele Udvalget havde været enigt om at fortolke Loven efter de Direktiver, man fik andetsteds fra, og Loven kunde ikke administreres uden gennem de Cirkulærer, der var udsendt fra Socialministeriet. Forholdet var det simple, at der i § 297 var sat en Grænse for Hjælpen, for saa vidt der ikke fandtes særlige Omstændigheder. Her havde Fabrikant Møller ogsaa medtaget Sygdom, som slet ikke var nævnt i Loven, saa det maatte han have fra et af de Cirkulærer, som han ellers ikke vilde anerkende. Lovens Hovedbestemmelser fandtes i § 292 og § 29, hvor der blev slaaet fast, at de, der søger Hjælp, skal have det nødvendige til Livets Ophold, og der fandtes næppe nogen, der med rette kan sige, at man har overskredet dette. I Henhold til disse Bestemmelser havde man allerede før Forhøjelsen været ude over den forsikringsmæssige Grænse, og det havde hele Udvalget været enige om, men det skulde nu bortforklares.

B o r g m e s t e r e n gjorde opmærksom paa, at der kunde blive Lejlighed til at faa dette Spørgsmaal drøftet paa det forestaaende Købstadsmøde, hvor der var stillet 50 forskellige Forespørgsler til Socialministeren, ogsaa det, der var Tale om her. Angaaende Udtalelserne om, at Kommunen havde været daarligt styret i de senere Aar, saa vidste Taleren ikke, hvad Hr. Møller mente dermed. Hvis man saa bort fra Stigningen paa de sociale Udgifter, var der et stort Overskud ogsaa paa de sidste 2 Aars Budgetter, men Kommunen var jo ikke Herre over de Love, der blev givet. Angaaende Opkrævningen af Ekstraskatten, saa var det under Overvejelse, om den kunde fordeles paa en lidt mere lempelig Maade.

Forslaget vedtoges med 13 Stemmer mod 7.

9. (J. Nr. 678—1933). Ændringsforslag fra den konservative Byraadsgruppe til Forslaget om Forhøjelse af Gas- og Elektricitetspriserne.

Følgende Forslag forelaa:

»Som Ændringsforslag til Forslaget vedrørende Forhøjelsen paa Gas og Elektricitet foreslaas, at den Sag udgaar til nærmere Drøftelse, naar Budgetforslaget 1934—35 skal forhandles.«

H o l g e r E r i k s e n anbefalede at stemme Ændringsforslaget ned. Der forelaa et Forslag fra Belysningsudvalget om en Forhøjelse, der svarer til Merudgiften paa Grund af Kronens faldende Værdi, og man ønskede ikke at gaa højere.

J. C h r. M ø l l e r oplyste, at man havde stillet dette Ændringsforslag, fordi Sagen naturlig hørte hjemme under Budgetbehandlingen; men det syntes, som om Flertallet var bange for, at det skal kunne kaldes indirekte Beskatning. Det

behøvede de saamænd ikke at være bange for; det samme var praktiseret flere Gange baade af Regeringen og af Københavns Kommune. Ved Budgetbehandlingen kunde man faa en Oversigt over, hvor meget eller hvor lidt der blev Brug for; men efter Hr. Eriksens Udtalelser syntes Forhøjelsen at være nødvendig for at kunne holde Budgettet, hvilket Taleren ellers ikke havde haft Indtryk af, særlig da Forhøjelsen først skulde gælde fra April. Man kunde ellers nok blive nødt til at søge at skaffe Indtægter paa enhver Maade, hvis ikke Skatten skulde altfor højt op. Taleren vilde altsaa anbefale at udsætte Spørgsmaalet til Budgetbehandlingen.

H o l g e r E r i k s e n syntes, at Spørgsmaalet om direkte eller indirekte Skat passende kunde udsættes til Budgetbehandlingen. Naar Hr. Møller nævnte Regeringen og Københavns Kommune i Forbindelse med indirekte Beskatning, saa var disse Eksempler ikke særlig gode. Hr. Møller syntes at glemme, at i Landstinget har de Partier Flertal, hvis Opgave er at varetage de Besiddendes Interesser, og vilde Regeringen have noget gennemført, blev den nødt til at lave Kompromis. Hvad Københavns Kommune angik, saa var dens Skatteprocent bestemt ved Lov, og Kommunen var da nødt til at skaffe sig Indtægter paa anden Maade.

J. R. F a n g e r fandt, at Forslaget var saa fornuftigt, at Flertallet burde gaa med dertil. Belysningsudvalget stillede i sin Tid Forslaget, hvorefter Forhøjelsen skulde gælde fra 1. Januar, og saa kunde der være Mening deri, men nu stod man overfor Budgetbehandlingen, hvor man normalt drøftede Priserne for det kommende Aar, og saa var det ikke nødvendigt at vedtage det nu. Man kunde ikke paa Forhaand vide, hvor-

ledes Budgettet vilde komme til at ligge, og tilmed havde Belysningsudvalget paa sit Budgetforslag meddelt, at man kunde ønske nærmere Forhandling med Budgetudvalget angaaende Tilskudet til Kæmnerkassen. Der var da al Grund til at tage denne Forhandling i Budgetudvalget først.

J. C h r. M ø l l e r fremhævede, at Københavns Skatteprocent nok var bestemt ved Lov, men de kunde selv bestemme, om der skulde lægges 10, 20 eller 30 % paa. Men de var nødt til at gaa til indirekte Beskatning, og det blev Aarhus Kommune ogsaa nødt til.

H o l g e r E r i k s e n syntes, at det snart blev for morsomt med de Konservatives Standpunkt. Nu foreslog man en Forhøjelse af Priserne, og de Konservative ønskede den større, og saa vilde de ikke engang stemme for den mindre Forhøjelse; saa burde al Diskussion høre op.

J. R. F a n g e r havde overhovedet ikke talt om nogen Forhøjelse, men blot henstillet at vente til Budgetbehandlingen med at behandle Sagen. Det nuværende Budget kunde godt holdes uden denne Forhøjelse, saa det var en indirekte Beskatning, som Taleren iøvrigt ikke havde noget imod. Men naar det skulde drøftes ved Budgetbehandlingen, var det dog naturligt at vente med at fastsætte Prisen til den Tid.

H o l g e r E r i k s e n svarede, at hvis det skulde kaldes indirekte Beskatning, skulde Merindtægten overføres til Kommunens Kasse for at formindske Skatteprocenten, men det var der slet ikke Tale om. Forslaget var stillet paa Grund af Belysningsvæsenets forøgede Udgifter, og Pengene kunde udmærket finde Anvendelse til Afdrag paa Værkernes Gæld o. lign.

B o r g m e s t e r e n pegede paa, at der i Forslaget stod, at Forhøjelsen skal dække Prisstig.

ningen paa Varer fra Udlandet. Selv om man vedtog dette, var der jo intet i Vejen for, at de Konservative i Budgetudvalget kan stille Forslag om en klækkelig Forhøjelse af Priserne; men derved ramte de jo ogsaa de Erhvervsdrivende og Industrien, som de ellers gerne vilde holde Haanden over.

Ændringsforslaget forkastedes med 13 Stemmer mod 7.

10. (J. Nr. 678—1933). Indstilling fra Belysningsudvalget om Forhøjelse af Gas- og Elektricitetspriserne. — 2. Behandling.

J. C h r. M ø l l e r erklærede, at under almindelige Forhold vilde Mindretallet have stemt derfor, men som Sagen nu laa, vilde Taleren ikke anbefale Gruppen at gøre det, men heustille at lade være med at stemme.

B o r g m e s t e r e n fandt det underligt at foreslaa det i Udvalget og saa bagefter løbe derfra.

J. R. F a n g e r svarede, at ingen var løbet fra deres Indstilling, men da den blev lavet, skulde det gælde fra 1. Januar og dække Forhøjelsen af Kulpriserne i indeværende Aar. Naar det nu skulde gælde fra April, var Sagen en anden, saa hørte den rettelig hjemme under Budgetbehandlingen.

B o r g m e s t e r e n syntes, at Hr. Fanger kunde have været klar over dette ved 1. Behandling for 8 Dage siden. Det var i hvert Fald ret hurtigt at skifte Standpunkt.

Indstillingen vedtoges enstemmig med 13 Stemmer.

11. (J. Nr. 601—1933). Forslag fra Udvalget for Undervisning af Arbejdsløse om, at man anmoder Teknologisk Institut om at arrangere det paatænkte Kursus i Sprøjtemaling.

B o r g m e s t e r e n oplyste, at Udvalget ikke mente at kunde finde nogen Lærer her, hvorfor man foreslog at henvende sig til Teknologisk Institut derom.

Tiltraadtes.

12. (J. Nr. 46³⁹—1933). Andragende fra Carl Chr. Overgaard om Tilladelse til at oprette nogle Fragtmandsruter mellem Aarhus og Oplandet.

Anbefalet af Brolægningsudvalget paa sædvanlige Betingelser.

Tiltraadtes.

13. (J. Nr. 46³⁸—1933). Andragende fra Rutebilejer C. M. Jensen Fogh om Fornyelse af Koncession for Ruten Aarhus—Hasle—Yderup.

Anbefalet af Brolægningsudvalget paa samme Betingelser som hidtil.

Tiltraadtes.

14. (J. Nr. 22⁶¹—1933). Købekontrakt med Ingeniør O. Christensen angaaende en Byggegrund ved Carl Bertelsens Gade.

Godkendtes.

15. (J. Nr. 599—1933). Ansøgning fra Christiansbjerg Folkebibliotek om Bevilling at 300 Kr. til Huslejeudgifter.

Anbefalet af Budgetudvalget.

Bevilgedes.

16. (J. Nr. 677—1933). Forslag fra Politimesteren til nyt Takstreglement for Hestedrosker og Kapervogne.

Følgende Forslag forelaa:

T a k s t

for Kørsel med Hestedrosker og Kaperkøretøjer
i Aarhus Købstad.

T u r k ø r s e l.

Pladsen ved Sporvejsremisen ved Strandvejen betragtes herefter som fast Udgangspunkt

for Beregning af alle Takster for Turkørsel. Taksterne fastsættes efter de Regler, hosheftede Takstskema udviser.

Hvor Kørselen ikke foregaar nøjagtigt mellem 2 i Skemaet nævnte Holdepladser, beregnes Taksten som om Turen var foregaaet mellem de 2 nærmest værende Holdepladser ved henholdsvis Turens Begyndelse og Ende, forsaavidt Passageren ikke foretrækker at betale Turen efter Reglerne for Timekørsel.

T i m e k ø r s e l.

For Timekørsel betales for den første Time 3,50 Kr., derefter 75 Øre for hver paabegyndt $\frac{1}{4}$ Time + Halvdelen af Taksten fra Endepunktets nærmeste Takstplads til Sporvejsremisen. (Tom Returkørsel).

Naar Passagerer afsættes, beregnes Prisen altid til nærmeste Takstplads.

K a p e r k ø r s e l.

Ved Kaperkørsel med Charabanc betales den i Takstskemaet fastsatte Takst med et Tillæg af 25 Øre pro persona, dog kan der ikke kræves Tillæg, hvis Charabancen ikke er beregnet til at optage mere end 6 voksne Personer.

S æ r l i g e B e s t e m m e l s e r.

- 1) Kørsel skal altid gaa for sig ad den korteste Vej fra Sted til Sted.
- 2) Kusken er pligtig straks at tage Tur fra Holdeplads, men derimod ikke fra andre Steder.
- 3) Enhver Bestilling, der modtages til et bestemt fastsat Klokkeslet, skal efterkommes

til det bestemte Klokkeslet. Kusken er pligtig at vente i 5 Minutter uden Betaling ud over Turens Pris; for hver 5 Minutters yderligere Ventetid betales 25 Øre.

- 4) Optagning og Afsætning af Passagerer undervejs uden Afvigelse fra Ruten — d. v. s. den korteste Vej til det opgivne Sted — berettiger ikke til at forhøje Prisen for Turen.
- 5) Det staar den, der har bestilt Turkørsel, frit for til enhver Tid under Kørselen at lade denne gaa over til Timekørsel. Der betales da for den tilbagelagte Tur regnet efter Prisen til nærmeste Takstplads, og Timekørselen begynder fra den Tid, da Forandringen ønskes.
- 6) Forlanger den, der har bestilt Turkørsel, at Kusken skal køre til Bestemmelsesstedet ad en anden Vej end den korteste, er Kusken berettiget til at forlange Turen betalt som Timekørsel, men skal forud gøre Passageren opmærksom derpaa.
- 7) 2 Børn under 10 Aar regnes under alle Forhold lig med 1 voksen Person.
- 8) Enhver Tvist om Forstaaelsen af nærværende Takst afgøres af Politimesteren.«

Anbefalet af Brolægningsudvalget, som samtidig foreslaar, at Afgiften for Holdeplads med Hestekøretøjer forhøjes fra 2 Kr. til 5 Kr. pr. Maaned.

A n d r. B i t s c h anbefalede Forslaget, idet det nuværende Reglement var meget gammelt og ikke længere tidssvarende. Den hidtidige Kredsinddeling vilde bortfalde og Kilometerafstand blive indført i Stedet. Det blev lidt billigere at køre fra Filtenborgsplads til Skovene og noget dyrere ind

mod Byen, men det sidste benyttedes ikke meget. Samtidig vilde Taleren anbefale at tiltræde Forhøjelse af Afgiften til 5 Kr. ligesom for Automobil-drosker.

Indstillingen vedtoges.
